

Как ни влияят медиите?

Маркърс Хонисет

Този материал е предназначен да ни помогне да обичаме Бога като наше съкровище в едно залято от медии поколение. Целта ми не е да ви дам много знания, но да ви накарам да вършите Филипяни 4:8 – да зачитате онова, което е истинно, почтено, праведно, чисто, любезно, благодатно, добродетелно и похвално. Ще разгледаме въпросите: как да бъдем сигурни, че телевизията не ни кара да съгрешаваме; как да се отнасяме към агресията от списания на пазара;

как да откликнем по един богоугоден начин на интернет.

Как да сме сигурни, че телевизията не ни води към грях

Телевизията е най-мощното средство, формиращо духа на съвременната епоха. Единствената причина, поради която Маркс е казал, че религията е опиум за народите е, че не е имал 100 телевизионни канала. Днес повечето хора имат у дома си кабелна ТВ и тя е основното средство за формиране на мнение. Тя е двигателят на консумеризма и на желанието да притежаваме. Средно човек гледа повече от 20 ч. телевизия седмично. Телевизията се е справила много добре в това да ни убеди, че наше изконно право, даже най-голямото благо е да бъдем забавлявани.

Всяка седмица в цифровите телевизии на Великобритания има над 1 млн. рекламни спотове. Средно повечето от нас гледат около 1200 рекламни образи всеки ден. Ние не забелязваме повечето от тях, дотолкова сме свикнали с тази инвазия. Но те работят, иначе нямаше да ги има.

Шумното поколение

Притчи 1:20 казва:

„Превъзходната мъдрост възгласява по улиците, издига гласа си по площадите, Вика по главните места на пазарите, при входовете на портите, възвестява из града думите си”

Улиците са шумни. Това поколение е шумно поколение. Ние трябва да изберем да слушаме гласа на мъдростта – Божия глас, сред тази огромна кабафония от шумове. Дяволът използва шума като димна завеса. Той го пуска зад димната завеса, докато ние сме разсеяни и не виждаме ясно.

Най-очевидният ефект на нарастващият брой ТВ канали е, че можем да намерим нещо интересно или приятно за гледане почти през цялото време. Изкушението да намериш нещо за гледане чрез сърфиране из каналите, а не след предварително планиране нараства неимоверно много. Най-вече в моменти, когато сме уморени и искаме нещо, с

което да се разсеем. Но не само голямото количество реклами вкарва духа на епохата в нашата всекидневна, но и съдържанието на програмите е често с ниско качество. То е точно такова, колкото е достатъчно за примамване на зрителите да гледат рекламите, ни повече, ни по-малко.

Именно поради тази причина процентът на предавания с ниско качество е толкова голям. Голяма част от тях са с неприлично, цинично или порнографско съдържание. И то е отправено най-вече към нас, мъжете. Няма мъж, който някога да не е изпитвал похот. Ако ти не си, значи си единственият. Ние сме замервани с неща, които хранят старото ни естество, към които е много вероятно да се пристрашим и които увеличават желанието ни да се отдалечим от святостта. Когато дяволът вмъкне това съдържание зад димната завеса, неговото най-голямо желание е да отвори твоя резервоар, да изпразни ракетното гориво и да го замени с отпадни води. И ако преди си обикалял космоса със своя космически кораб, изстрелван от удивителен огнен пламък, впламенен от мощното горене на твоето гориво, сега с отпадните води той няма изобщо да може да излети.

Не казвам, че по телевизията не дават нищо хубаво. Аз си падам по CSI, Маями и 24. Но искам да кажа, че процентът на вредни програми е много голям и вероятността да ги гледаш без да се замислиш – много голяма. Искам да посоча 4 области, в които трябва да внимаваме:

4 области, в които трябва да внимаваме с гледането на ТВ

Първо, трябва да преценим дали съдържанието е здравословно или не. Второ, да имаме предвид, че телевизията възпитава консумеризъм. Да сме наясно, че телевизията се опитва да повлияе на нашите желание и навици за пазаруване. Трето, колко телевизия гледаме. Какъв процент от време даваме на тази развлекателна медия, сравнено с това за други занимания. Достъпът до забавления е ужасно лесен и непрекъснато ни казват, че това е наше право. И последно, да внимаваме какви ценности възпитава гледането на телевизия.

Последното е много важно. Очевидно, не всички ТВ продуценти работят целенасочено и водени единствено от комерсиални цели (освен разбира се, да правиш телевизия, което си е само по себе си комерсиално). Въпреки това, те винаги подкрепят ценностите на обществото, тъй като са под натиска да отговарят на нуждата от нови, вълнуващи и продаващи се предавания.

“Програмните директори са заставени да следват последните тенденции и идеи, често без да се опитват да разберат принципите, които стоят зад тях.”

“Съвременните зрители непрекъснато слушат проповеди, и то доста ефективни, тъй като това са прикрити проповеди и зрителите не са готови да се предпазят. Посланието е във всичко – от поп музиката, през най-изтънчената културна програма, до най-интелектуалната лекция.”
(Ханс Рукмаакър)

С други думи, телевизията не е никога неутрална в ценностите, които проповядва. Тя представя предварително подбрани възгледи за онова, което е важно и ценно за хората. Добра телевизия означава често онова, в което има насилие, което възбужда, което е

скандално. Именно поради това евангелието не е ‘достойно’ за излъчване по телевизията. В телевизията не се цени истината, там на пиедестал е поставено забавлението. Тя предлага стока – щастието и ни казва, че трябва да си платим, за да ни развличат.

Затова е добре да помислим и отговорим на следните въпроси – колко важна е телевизията за формиране на нашето мнение за света? По какъв начин можем да се научим как да подбирате предаванията, които да гледаме?

Ако ти нямаш мнение за света и нещата около тебе, най-вероятно телевизията те контролира, вместо ти да контролираш нея. Това означава, че трябва да спреш да гледаш нездравословни предавания. Можеш да прегледаш предварително програмата и да решиш какво да гледаш и какво не. Предаванията не са неутрални. Гледай само най-важните неща. Изключи кабела от контакта, за да се налага да извършваш усилие, за да включиш телевизора. Лъжа е, че е ОК да гледаш долнопробни предавания, тъй като те са публично достояние и защото всички ги гледат, или защото след това ще балансираш това с гледането на добри предавания. Бъди отговорен пред приятел за онова, което гледаш. Не ставай легалист, но намери някой, с който да си помагате да водите тази трудна и фина битка за вашите сърца и умове. Не гледай неща, които разрушават вярата, отнемат огромна част от времето ти и отслабват любовта ти към Бога и останалите.

Как да реагираме, когато сме заляти със списания?

По реповете в страната човек може да си купи десетки списания. На какво се дължи това огромно предлагане? Какво говори това за нашата култура?

Има няколко списания за планинско колоездене. Един приятел ще ми подари колелото си, защото жена му щяла да му купува ново. Може би ще разбере защо му трябва ново, но в момента не ми е съвсем ясно.

Преди 30 г. нямаше такива списания, но явно се продават, щом са на пазара. Това означава две неща. Първо, че щастието за много хора зависи от това как прекарват свободното си време. Работата отдавна не е високо в ценностната система на хората. Свободното време е онова, което ценим в живота и ние работим, за да имаме средства за нашата почивка. Това е следствие на желанието да заделяме значителна част от доходите си, за да си доставим удоволствие. Културата, свързана с поднасяне на подробна информация, представяне на факти от миналото и създаване на общности за прекарване на свободното време е доказателство, че то е добило важност като такова. Сп. “Таймс” написа цяла статия за фенклубовете на футболните отбори, които имат история на отминали постижения на клуба, анализи на мачове, чат форуми, класации за най-добър футболист на месеца, за голмайстор и т.н., които отвличат запаянковците от истинския живот, от истинските постижения и истинските герои, като предлагат една алтернатива на свободното време.

Второ, индивидуализмът и трибализмът завземат все повече територия в нашето общество. Хората се идентифицират с все по-малки групи, според своите тясно профилирани интереси. Тези ‘племена’ не изискват никакво посвещение от тебе. Ако престана да си купувам списанието, на мое място ще дойдат други трима.

Очевидно, голямата популярност на списанията показва колко важно е свободното време за повечето хора. Затова е необходимо да се запитаме какви предизвикателства отправя посланието на медиите към нас като християни, а именно, че свободното време е най-важно за личното удовлетворение на човека. На първо място, едно от последствията на това мислене е, че се тривиализира процеса на формиране на лично мнение. Това е така, защото основната информация идва от най-неблагонадеждните източници. Второ, универсално значимите неща се заменят от тези, които носят само лично удовлетворение. Трето, единственото усилие което се изисква е да направиш необходимото, за да се забавляваш. Напоследък излязоха интересни писания и коментари за идеята демокрацията да се разбира така: “всеки да има онова, което иска.” Ние се превръщаме в поколение от безмозъчни индивидуалистични консуматори, бомбандирани от списанията с тезата, че нищо не е кой знае колко сериозно. Четвърто, нещата които ни насърчават да ценим и желаем са джунджурийки, ваканции, грижа за тялото. Превръщането на всичко в стока не ни позволява да имаме правилните приоритети. Така се превръщаме в празни съдове, в които развлекателната индустрия налива своите аспирации. И на последно място, и най-долнопробната известност измества думите, защото визуалното винаги надделява над абстрактното. Това ни кара да затъпяваме.

Нека да не забравяме, че ние сме мишена за много продукти и че консумеризмът би искал да ни вкара в своя калъп. В наше време да се различаваш от другите си е цяло геройство. Много лесно може да се слеем с общия фон – да четем същите неща като нехристияните, да имаме същите копнежи, ценности и желания, да притежаваме същите неща, да се подмамваме от същото измерение за успеха. Спомнете си Притчи 1 гл. Има два гласа. Мъдростта стратегически застава при портите, защото иска първо да се чуе нейния глас, а не първо да се поддадем на желанието си за забавление и да бъдем удавени в него. Това за пореден път ни напомня колко важно е да се обновяваме в ума си. Ако външно приличаме на света, то е вероятно защото вътрешно сме също като него. Това от своя страна означава, че приоритетът на свободното време и консуматорския манталитет отправя предизвикателство към нашето духовно поклонение. Въпросът, на който трябва да отговорим е кои от ценностите, които сме попили от обкръжаващата култура са разрушителни за духовното ни поклонение? Доколко сме се съобразили с нея? Римляни 12 казва: “Не се съобразявайте с този свят, но обновявайте ума си, за да знаете каква е Божията воля – това което е добро, благоугодно на Него и съвършено.

Как можем да направим това? Отговорът е във 2 Кор. 3 гл., където се казва да отразяваме славата на Господа, като се преобразяваме в образа на Христос в слава, която идва от Господа, който е Святия Дух. Или с други думи, както пише в Псалм 37, “весели се, тъй също, в Господа; и Той ще ти даде попросеното от сърцето ти.” За нашите желания се води ожесточена битка.

Интернет

Как можем да отговорим по богоугоден начин на интернет? Миналата седмица си чатих с пастор, който беше прочел изследване, според което рязко зачестилите случаи на депресия и болести свързани със стреса в технологичните общества се отдават на навлизането на Интернет. Тук искам да обърна внимание на две предизвикателства: какво представлява имейла и лесния достъп до приватизирани образи.

Днес имейлът е форма на комуникация, която използваме без да се замисляме за последствията, поради нейната скорост и разпространение. Почти всеки студент разполага с интернет у дома, а много от нас могат и да работят чрез Интернет от дома си. Ние набираме кратко съобщение и очакваме да получим отговор веднага, но използваме тази услуга по начин, по който не бихме използвали телефона. Прекалено голямото доверяване на имейла променя начина ни на общуване и може лесно да заличи границата между работа и почивка. Даже и да си на почивка, работата се натрупва безпроблемно в твоя 'inbox'. Времето за почивка вече не е никаква почивка, като знаеш какво те чака, като се върнеш вкъщи.

За мен най-голямото предизвикателство на имейла е в привидната настоятелност, че всяко послание изисква незабавен отговор. Пред мен непрекъснато стои изкушението да бъда роб на имейла. Това, че не успявам да живея без него, или поне да убеждениято, че не мога. Дотук ставаше въпрос само за формата. Но нека поговорим и за съдържанието. Струва ми се, че най-голямото предизвикателство на интернет е възможността да гледаш скришно неща, които никога не би погледнал на публично място. Тъй като живеем в тяло, борбата с похотта ще бъде фактор докато сме на този свят и интернет има способността да премахва много от иначе здравословните бариери пред желанието ни да задоволим веднага похотта си.

Трагедията не е най-вече в това, че можем да погледнем с грешни сърца на подканващи и сладострасни образи. Трагедията е, че Сатана ги използва, за да ни отнеме духовната жизненост, да ни обвинява денонощно и да се опита да ни убеди, че сме опънали ластика на Божията благодат твърде много, за да можем да се върнем при него като негови деца.

Ако телевизията е предизвикателство за нашите ценности, а списанията – за желанието ни за лично удовлетворение, усамотеността при използване на интернет е предизвикателство към нашите най-основни апетити.

Нужно е да си зададем въпроса как можем обезоръжим Сатана?

На първо място, нужно е да сме отговорни пред другите. Изолирането е голямо препятствие пред святостта. Мисълта, че ако разкрием нашите изкушения и срам ще бъдем осъдени е силно оръжие на дявола. Ние сме предназначени да носим товарите си един на друг, да си помагаме в изкушения и внимателно да се възстановяваме, когато изпаднем в грях. Като мъж съветвам мъжете да споделят конфиденциално със свой приятел-християнин и да се молят за проблеми свързани с порнографията.

Второ, да вземем решение да не гледаме нищо онлайн, което не бихме гледали и пред другите. Ако е необходимо, закупете помощен софтуеър, например Covenant Eyes.

Трето, поставете си времеви граници, извън които няма да използвате интернет, особено късно нощем или когато сте сами. Не само неподходящите уебстраници ограбват вашата радост, но и прахосването на вашето време може да ви накара да се чувствате виновен. Решете да проверявате домашния си имейл 3 пъти седмично, а не 3 пъти на ден.

Да обичаме Христос

Вчера попитах един пастор кои според него са основните начини, по които интернет разрушава нашето ученичество. Той каза: “като насажда вина – реална или несъществуваща.” Всички ние знаем как да се справим с това. Считайте се мъртви за греха и живи за Бога в Христос.

Знаете, че ходенето в Духа е свързано с нашите желания. Гал. 5:16 казва, че когато живеем чрез Духа, ние не задоволяваме желанията на грешната природа. Римляни 8 посочва, че тези които живеят чрез Духа са тези, чиито умове са насочени към онова, което Духът желае. Тит 2:11 казва, че Божията благодат ни учи да казваме “не” на нечестията.

Но ние трябва да си даваме сметка, че сме в битка и да бъдем в постоянна бойна готовност. Иначе когато пред нас се появи нещо, което ни обещава по-добра радост от Божията, ние ще му повярваме. Това може да е някоя джунджурия, или амбиция, образ, пилене на времето, изкушение да ценим онова, което цени светът. Съществува огромна медийна машина, която бълва неща, предназначени да наранят душите ни и да ни водят в хладка любов към Бога и посредствени амбиции за евангелието. В наше време злото е станало прекалено самоуверено. Все по смело и безсрамно то декларира своето безчестие и го изсипва направо в домовете ни.

Нека се молим Бог да нажежи до бяло градусите на нашето посвещение и ревност за него. И нека вземем решение да разпознаем и обърнем гръб на онова, което ни прави роби и угодни на този свят, а не на Бога. Най-мощното оръжие в тази война е познаването на Бога. Познавайте Го. Стремете се към Него. Обичайте Го. Не забравяйте първото нещо, което да правите всеки ден е душата ви да се удовлетва в Него.

Небесен Отче, моля се да ни помогнеш да посветим сърцата си на онова, което желае Духът. Днес мнозина са в хватката на медиите под различна форма. Те искат да отхвърлят ценностите на този свят и да следват Тебе с нажежени до бяло сърца. Помогни ни да предприемем реални стъпки на покорство и вяра и да се съпротивляваме на дявола.

Увеличавай любовта ни. Помогни ни да се наслаждаваме на нашето спасение и да разберем, че преследването на радост другаде ще убие радостта ни. Господи Исусе, ярка утринна Звезда, засияй в сърцата ни с яркото си величие днес, като разкриваш и изрязваш всяка ценност, отношение и пристрастяване, които са омразни на Тебе. Направи ни мъже, които гледат на медиите винаги през призмата на евангелието, а не хора които отхвърлят евангелието, за да се наслаждават на медиите.

© Материалът е от семинар на Маркъл Хонисет на тема ‘Медии влияещи върху мъжете: как медиите влияят на начина, по който мъжете днес мислят’, изнесен за първи път по време на Northern Men's Convention 2007. Взет с разрешение на автора от личния му сайт ‘Digital H2O: grace, glory, godliness’: <http://marcushoneysett.squarepace.com/men-moulding-media>.